

Η αλήθεια για τον Ανδρέα

Αποκαλυπτικά τα νούμερα, διαψεύδουν κατηγορηματικά όσους κατηγορούν τη διακυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου: το όργιο της σπατάλης την περίοδο 2004-2009 ήταν καθοριστικό για τη χρεοκοπία της ελληνικής οικονομίας!

Η απαξιωτική αναφορά του Μάκη Βορίδη στο Συνέδριο της ΝΔ για τον Ανδρέα Παπανδρέου - «για την καταστροφή του τόπου ευθύνονται οι επιλογές του ΠΑΣΟΚ, του Ανδρέα Παπανδρέου σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή» - έβαλε φωτιές στη συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ - ΝΔ. Και έφερε ξανά στην επιφάνεια την αντιπαράθεση που ξεκίνησε μετά την προσφυγή της χώρας στο ΔΝΤ σχετικά με το ποιος τελικά είναι ο κύριος υπεύθυνος για την άθλια οικονομική κατάσταση που έφερε την Ελλάδα τον Μάιο του 2010 στην αγκαλιά της τρόικας. Η συμμετοχή της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ στην τρικομματική στην αρχή και στη δικομματική κυβέρνηση τώρα είχε οδηγήσει τόσο τη Συγγρού όσο και την Ιπποκράτους στο να κατεβάσουν τους τόνους και να αποφύγουν τις αλληλοκατηγορίες μπροστά στην εθνική προσπάθεια διάσωσης της χώρας.

Μάλιστα, το Μαξίμου αλλά και ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Βαγγέλης Βενιζέλος επενέβησαν πυροσβεστικά να σβήσουν τις φωτιές Βορίδη.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος αλλά και στενοί συνεργάτες του κ. Σαμαρά δήλωσαν πως υπάρχουν επιμέρους αντιθέσεις αλλά όλα αυτά έρχονται σε δεύτερη μοίρα μπροστά στον εθνικό αγώνα.

Ο κ. Βενιζέλος απάντησε ότι το ΠΑΣΟΚ δεν χρειάζεται πιστοποιητικό ιστορικών φρονι-

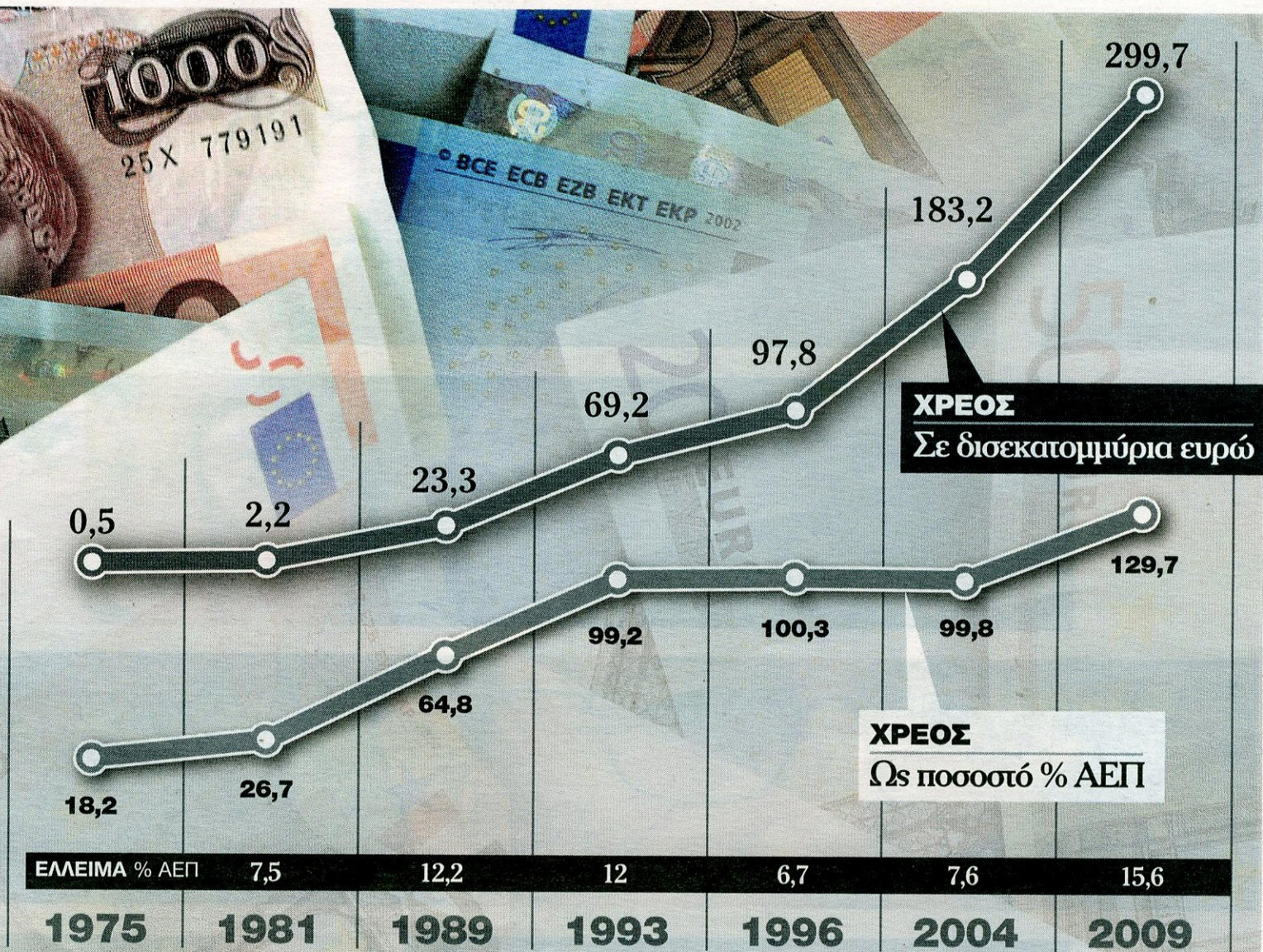
μάτων ή δημοκρατικής ή κοινωνικής επιτυχίας από κανέναν, έσπευσε όμως να πλέξει το εγκώμιο τόσο του Ανδρέα Παπανδρέου όσο και του Κωνσταντίνου Καραμανλή, σημειώνοντας ότι είναι «θεμελιωτές αλληλοσυμπληρούμενοι της εθνικής στρατηγικής».

Την περίοδο διακυβέρνησης της χώρας από τον Ανδρέα Παπανδρέου υπερασπίστηκε μάλιστα και ο Αλέξης Τσίπρας επιχειρώντας να τον ταυτίσει με την Αριστερά. Στελέχη της ΝΔ, από την άλλη, προσπάθησαν να εξωραϊσουν το έργο των κυβερνήσεων Κώστα Καραμανλή υποστηρίζοντας ότι τα τεράστια ελλείμματα που άφησαν πίσω τους οφείλονται σε αποπληρωμές δανείων των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και ότι η χώρα έφτασε στη χρεοκοπία λόγω των κακών χειρισμών του Γ. Παπανδρέου.

Ωστόσο, το ρεπορτάζ των «ΝΕΩΝ» δείχνει ανάγλυφα ότι για τη χρεοκοπία της ελληνικής οικονομίας έπαιξε καθοριστικό ρόλο το όργιο της σπατάλης την περίοδο 2004-2009 το οποίο εκθέτει πολιτικά τόσο τον Κ. Καραμανλή όσο και τους υπουργούς Οικονομικών Γ. Αλογοσκούφη και Ι. Παπαθανασίου, αλλά και τον υπουργό Εσωτερικών Προκόπη Παυλόπουλο, υπεύθυνο για τις εκατοντάδες χιλιάδες προσλήψεις της νεοδημοκρατικής διακυβέρνησης.

ΦΑΚΕΛΟΣ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ

Το ημερολόγιο του χρέους

Η νεοκαρμανλική πενταετία άνοιξε την πόρτα στα Μνημόνια

Στο τέλος του 2009 το χρέος είχε εκτοξευτεί στο 127,9% του ΑΕΠ και το έλλειμμα στο 15,6%

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Κι όμως, δεν φταίει μόνο – ούτε κυρίως – ο Ανδρέας Παπανδρέου για την έκρηξη του χρέους και την καταστροφή της ελληνικής οικονομίας. Το ΠΑΣΟΚ της πρώτης περιόδου, της «Αλλαγής», έχει μεν το δικό του μερίδιο ευθύνης στη συσσώρευση – σταδιακά, στην περίοδο της Μεταπολίτευσης – όλο και μεγαλύτερων ελλειμμάτων και χρέους, αλλά από τα στοιχεία προκύπτει ότι η πολιτική που κυριολεκτικά έριξε τη χώρα στα βράχια έχει χρώμα νεοδημοκρατικό, με τη μαύρη διέτι 2007-09 να πρωταγωνιστεί.

Αρκεί να αναφέρει κανείς δυο-τρία χαρακτηριστικά στοιχεία: στην περίοδο 2006-09 οι δαπάνες του προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά σχεδόν 9% του ΑΕΠ, την ίδια ώρα που τα έσοδα μειώθηκαν κατά 1% του ΑΕΠ. Πού πήγαν τα σχεδόν 30 δισ. ευρώ των αυξημένων δαπανών;

Σε μεγάλο βαθμό, σε προσλήψεις και αυξήσεις μισθών. Οι υπηρετούντες στο Δημόσιο έφτασαν τους 511.913 το 2009 από 447.520 το 2004. Αποτέλεσμα: το έλλειμμα εκτινάχτηκε στο 15,6% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος στο 127,9% του ΑΕΠ, στρώνοντας το χαλί στο Μνημόνιο και στην τρόικα.

Τα συμπεράσματα από την εξέλιξη των δημοσιονομικών μεγεθών στα περίπου 40 χρόνια της Μεταπολίτευσης είναι σε κάθε περίπτωση μελαγχολικά. Το δημόσιο χρέος, μετά την πρώτη μεταπολιτευτική πενταετία κατά την οποία είχε διατηρηθεί στο πρωτοφανές για τα σημερινά δεδομένα επίπεδο του περίπου 22% του ΑΕΠ, πήρε την ανιούσα επί ΠΑΣΟΚ και Ανδρέα Παπανδρέου, φτάνοντας στο σχεδόν τριπλάσιο αλλά πάντα ανεκτό (ακόμη και με κριτήρια Μάαστριχτ) επίπεδο του 65% του ΑΕΠ το 1989.

Το επόμενο άλμα του το έκανε επί νεοδημοκρατικής κυβέρνησης,

με πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, όταν το 1993 άγγιξε το 100% του ΑΕΠ – αν και, για να είμαστε δίκαιοι, αυτό οφείλεται εν μέρει στην εφαρμογή ευρωπαϊκών κανόνων που υποχρέωσαν την εμφάνιση «κρυφού» ως τότε χρέους.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ. Ακολουθεί μία δεκαετία σταθερότητας στο επίπεδο του περίπου 100% του ΑΕΠ με τη σφραγίδα Σημίτη. Επειτα, ήρθε η καταστροφή. Από το 99,8% του ΑΕΠ το 2004, όταν αναλαμβάνει η Νέα Δημοκρατία του Κώστα Καραμανλή στο 107,5% του ΑΕΠ το 2006, στο 112,9% του ΑΕΠ το 2008 και στο 127,9% το 2009. Η χώρα μπαίνει στον αστερισμό της χρεοκοπίας.

Ανάλογη διαδρομή τρελού φορητού ακολουθούσε φυσικά και ο προϋπολογισμός. Από το εντελώς μααστριχτικό 2,4% του ΑΕΠ το 1980, το έλλειμμα άρχισε να σκαρφαλώνει, φθάνοντας στο 14,2% του ΑΕΠ το

1990, για να τεθεί ξανά υπό έλεγχο ενόψει ένταξης στην ΟΝΕ το 1999.

Τα σημερινά στοιχεία της Eurostat, μετά τις πολλές αναθεωρήσεις τους, δεν θα μας έβαζαν στην ΟΝΕ, αφού το έλλειμμα το 1999 ήταν 3,1% του ΑΕΠ, 0,1% πάνω από το όριο του Μάαστριχτ. Ούτε όμως θα μας έβγαζαν από την επιτήρηση το 2007, όπως θριαμβολογούσε τότε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ισχυριζόμενη ότι εξυγίανε τα δημόσια οικονομικά, αφού το έλλειμμα το 2006 ήταν 5,7%. Η συνέχεια αποδείχθηκε ακόμη δραματικότερη, με τον έλεγχο να χάνεται και το έλλειμμα να σκαρφαλώνει στο 15,6% το 2009. Ήταν τότε που ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ αναφώνησε το περίφημο: «Το παιχνίδι τελείωσε».

Στην πραγματικότητα είχε τελειώσει το παιχνίδι μιας ολόκληρης 40ετίας.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου μπορεί πράγματι να κατηγορηθεί ότι άνοιξε τον ασκό του Αϊόλου, ακολου-

θώντας μια πολιτική παροχών που ξεπερνούσαν τις δυνατότητες της χώρας. Όμως έχει το ελαφρυντικό ότι οι περιστάσεις περίπου του το επέβαλαν, καθώς η χώρα είχε πρόσφατα βγει από τη χούντα και η πίεση ήταν μεγάλη για να αποκατασταθούν οι αδικίες εις βάρος των φτωχότερων και των πολιτικά περιθωριοποιημένων ως τότε Ελλήνων. Επιπλέον, είχε να αντιμετωπίσει τις συνέπειες των πετρελαϊκών κρίσεων της δεκαετίας του 1970 και τη στασιμότητα της οικονομίας. Επέλεξε να το κάνει ακολουθώντας πολιτική τόνωσης της ζήτησης, την ώρα που ο γερασμένος παραγωγικός ιστός της χώρας αργοπέθαινε.

Ο Κώστας Καραμανλής, από την άλλη πλευρά, εμφανίστηκε ως δύναμη κάθαρσης θέτοντας ως πρώτο στόχο της διακυβερνησής του την «απογραφή» που διέσυρε τη χώρα. Εκ του αποτελέσματος προκύπτει ότι οι στόχοι της «απογραφής» ήταν μάλλον πολιτικοί, αφού επί διακυβερνησής του το έλλειμμα ουδέποτε έπεσε κάτω από 5,5% του ΑΕΠ.

Αυτό βεβαίως αποκαλύφθηκε εκ των υστέρων, γιατί τότε κρυβόταν κάτω από το χαλί και η χώρα «γιόρταζε» την έξοδο της από την επιτήρηση το 2007. Και το χειρότερο, ενώ η παγκόσμια οικονομία βυθιζόταν στην κρίση, η Ελλάδα παρίστανε τη «θωρακισμένη» οικονομία και διέυρυνε τα ελλείματά της. Ετσι, αντί της εξυγίανσης που είχε υποσχεθεί ο Καραμανλής, η χώρα οδηγήθηκε στον γκρεμό.

Προσλήψεις

από 7 Μαρτίου 2004
έως 30 Ιουνίου 2009

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ
■ Μόνιμο και αορίστου χρόνου	167.230
■ Ορισμένου χρόνου - εποχικό	330.515
■ Συμβασιούχοι έργου	161.383
■ Ωρομίσθιο προσωπικό	120.826
■ Αναπληρωτές καθηγητές	83.636
■ Θητεία	1.542
ΣΥΝΟΛΟ	865.132

865.000 γαλάζιες προσλήψεις με τη βούλα Παυλόπουλου!

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΜΟΥΤΟΥΣΗ

Στα «γαλάζια παιδιά», που πήραν εισιτήριο διορισμού σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες κατά την πενταετία διακυβέρνησης Καραμανλή, αποδίδουν σε μεγάλο βαθμό στελέχη του Δημοσίου τις τωρινές απαιτήσεις της τρόικας για απολύσεις και περιορισμό υπηρεσιών και προσωπικού. Κατά το διάστημα 2004-2009 και με τη βούλα του τότε υπουργού Δημόσιας Διοίκησης Προκόπη Παυλόπουλου, που ενέκρινε

προσλήψεις ήταν για υπαλλήλους με σύμβαση έργου ή ορισμένου χρόνου, οι διαδικασίες για τις οποίες δεν υπάγονταν τότε στον έλεγχο της ανεξάρτητης Αρχής. Αποτέλεσμα ήταν - όπως είχε καταγγελθεί - στις προκηρύξεις να περιλαμβάνονται φωτογραφικά κριτήρια που οδηγούσαν στην επιλογή ημετέρων. Αντιθέτως, μόνο δύο στις δέκα προσλήψεις αφορούσαν μόνιμο προσωπικό, για το οποίο οι φορείς ήταν υποχρεωμένοι να τηρούν διαφανείς διαδικασίες. Ωστόσο, και σε αυτή την περίπτωση καθιερώθηκε η προφορική συνέντευξη. Η απουσία συγκεκριμένου αντικειμενικού πλαισίου για τη διενέργειά της είχε ως κατάληξη να λειτουργήσει απλώς ως μέσο προνομίου των «γαλάζιων παιδιών».

Παράλληλα, με το Προεδρικό Διάταγμα Παυλόπουλου κατέστη δυνατή η μονιμοποίηση 35.240 συμβασιούχων που απασχολούνταν στο Δημόσιο. Ωστόσο, αυτό δεν εμπόδιζε τους τότε κυβερνώντες να δημιουργήσουν νέες γενιές συμβασιούχων.

Είναι χαρακτηριστικό πως την πενταετία Καραμανλή προσλαμβάνονταν κατά μέσο όρο ετησίως περίπου 98.400 συμβασιούχοι, αριθμός υπερδιπλάσιος των σημερινών 45.600 απασχολούμενων ως συμβασιούχων.

Προσλαμβάνονταν κατά μέσο όρο ετησίως περίπου 98.400 συμβασιούχοι, αριθμός υπερδιπλάσιος των σημερινών 45.600 συμβάσεων στο Δημόσιο

τις σχετικές αποφάσεις, έγιναν περισσότερες από 865.000 προσλήψεις δημοσίων υπαλλήλων. Πρόκειται για αριθμό που αντιστοιχεί στο 129% του σημερινού υπηρετούντος προσωπικού, με δεδομένο ότι σε όλο τον δημόσιο τομέα απασχολούνται τώρα περίπου 670.000 υπάλληλοι.

Στην πλειονότητά τους, μάλιστα, οι προσλήψεις που έγιναν την περίοδο εκείνη δεν πέρασαν από τις αντικειμενικές διαδικασίες του ΑΣΕΠ. Ενδεικτικό είναι πως έξι στις δέκα

ΓΝΩΜΗ

Χτυπώντας τον Ανδρέα χτυπούν τη Δημοκρατία

Οι δηλώσεις στελεχών της ΝΔ, στις οποίες υποστήριξαν πως η Ελλάδα καταστράφηκε από τον Ανδρέα Παπανδρέου, άναψαν φωτιά στις σχέσεις των δύο κομμάτων που αποτελούν την κυβέρνηση. Βεβαίως ο πολιτικός πολιτισμός δεν μας επιτρέπει να αμφισβητήσουμε το δικαίωμα των στελεχών της ΝΔ να υποβάλουν σε κριτική το έργο οποιουδήποτε, ούτε όμως απαγορεύει να τους ασκείται κριτική για τα λεγόμενά τους.

Οι κατήγοροι του Ανδρέα Παπανδρέου τον αντιμετωπίζουν, όπως και άλλα πολύ σοβαρά ζητήματα σε αυτόν τον τόπο, με τη λογική του άσπρου - μαύρου. Το ίδιο μερικές φορές κάνουν και κάποιοι υπερασπιστές του. Κατηγορίες και «υπερασπίσεις» προσωπικοτήτων τόσο μεγάλης πολιτικής εμβέλειας, όπως αναμφίβολα ήταν ο Α.Π., όταν κινούνται στο πλαίσιο του ασπρόμαυρου, αδικούν το έργο και το πολιτικό τους μέγεθος. Ο Α.Π., ο ίδιος μια πολύπλευρη προσωπικότητα, θα στενοχωριόταν πάρα πολύ αν έβλεπε πως η Ιστορία αντιμετωπίζει το έργο του απλοϊκά και όχι ως βαθύτατα πολυσιχιδές.

Το πρόβλημα δεν είναι απλώς ποιι χαρακτήρισαν τον Α.Π. ως καταστροφή της χώρας, ούτε για ποιους ιδιοτελείς λόγους το είπαν, ούτε ποια είναι η πολιτική τους καταγωγή, ούτε ακόμη το ότι δυσχεραίνουν τη λειτουργία της κυβέρνησης. Σήμερα που ακροδεξιοί και νεοναζιστές επιδιώκουν την απαξίωση της πολιτικής και της Δημοκρατίας, η απαξίωση του Α.Π. είναι ένα μεγάλο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Η ανάδειξη του πραγματικού του έργου είναι ζήτημα προάσπισης της δημοκρατίας.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΚΑΝΤΑΡΗ

επιχειρηματική ανώτερη και μεσαία τάξη, αυτό, στην πραγματικότητα λειτουργούσε με τέτοιο τρόπο ώστε να ενισχύει την αδύναμη αστική μας τάξη, χαρίζοντάς της επιδόματα και παραγγελίες. Αυτό όμως ήταν, και είναι, έργο του συνολικού πολιτικού συστήματος και όχι αποκλειστικά του Α.Π. Ακόμη όμως και αυτή η στρεβλή ένταξη του συνόλου των πολιτών στους κρατικούς θεσμούς ήταν μια μεγάλη καινοτομία για την ασθενική μας Δημοκρατία.

Η δημιουργία των πρώτων θεσμών Κράτους Πρόνοιας (ΕΣΥ, κοινωνική ασφάλιση, δομές πρωτοβάθμιας πρόνοιας κ.λπ.) αποτελεί τη δεύτερη μεγάλη συνεισφορά του Α.Π. Και αυτή, με τη σειρά της, σκόνταψε στο στρεβλό μοντέλο ανάπτυξης. Το μείζον όμως ήταν ότι καμία ελληνική κοινωνία δεν θα μπορούσε να ζει και να συμβιώνει ειρηνικά χωρίς αυτούς τους θεσμούς πρόνοιας. Εξάλλου ο Α.Π., όταν είδε πως τα δημοσιονομικά ελλείμματα πάνε να καταπούν τη χώρα, προχώρησε άμεσα σε μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας. Το 1985 και το 1993 ανέθεσε - και κυρίως στήριξε - στους Κώστα Σημίτη και Αλέκο Παπαδόπουλο, αντίστοιχα, να τιθασεύσουν τα ελλείμματα. Ο Α.Π. δεν άφησε τα ελλείμματα να φθάσουν στο 15,3% γιατί, πάνω

από τις οποίες ιδεολογικές του προτεραιότητες, τοποθετούσε την αίσθηση της δημόσιας ευθύνης.

Σήμερα η αμφισβήτηση του Α.Π. συνδυάζει μια ακροδεξιά με μια νεοφιλελεύθερη - όχι όμως και φιλελεύθερη - ατζέντα. Η πρώτη μισεί τη διαφορετικότητα και η δεύτερη το Κράτος Πρόνοιας. Η αμφισβήτηση της διαφορετικότητας και η πλήρης εξάλειψη του Κράτους Πρόνοιας δημιουργεί ένα κύμα αποκλεισμών, αυτών που είτε για λόγους εθνικότητας είτε για λόγους ευκαιριών, γνώσεων, δεξιοτήτων, ασθένειας δεν μπορούν να ακολουθήσουν τους ρυθμούς της καπιταλιστικής κοινωνίας του ρίσκου. Οι επιθέσεις των Βορίδη, Γεωργιάδη και Λαζαρίδη κατά του Α.Π. έχουν στόχο (ακούσιο ή εκούσιο δεν γνωρίζω) την Ανοικτή Κοινωνία και το Κράτος Πρόνοιας. Αλλά για ακριβώς αυτούς τους δύο λόγους η ατζέντα του Α.Π. είναι πάντα επίκαιρη. Ακόμη και τα λάθη αυτής της ατζέντας.

Ο Α.Π. διάβαζε την πολιτική ως μια πραγματικότητα που απαιτούσε οι λύσεις των επιμέρους θεμάτων να εντάσσονται σε μια ολική λογική. Από την άλλη, ο Α.Π. δεν εγκατέλειψε το πλαίσιο της λογικής του έθνους-κράτους. Οι επικριτές του από τη ΝΔ κρατούν τη δεύτερη πλευρά της σκέψης του και υποτιμούν την ιδιαίτερα σημαντική πρώτη πλευρά. Την πλευρά που άλλαξε προς το καλύτερο τα πολιτικά και κοινωνικά ζητούμενα αυτής εδώ της χώρας. Αλλού πρέπει να αναζητηθούν οι υπεύθυνοι της κρίσης και αυτοί δεν είναι μόνο πρόσωπα, αλλά πολιτικά συστήματα και λογικές ταξικών συμφερόντων.

Ο Γιώργος Σιακαντάρης είναι επιστημονικός διευθυντής του ΙΣΤΑΜΕ